

Kouluilta-podcast-sarja

Kouluilta-podcast tarjoaa tutkimukseen perustuvia vastauksia koulun ajankohtaisiin kysymyksiin

VTM, projektikoordinaattori Heidi Wirkkala

Miten voisimme tukea lasten liikunnallista elämäntapaa, ja miten liikkuminen vaikuttaa oppimiseen? Mitä puhelimille tulisi tehdä koulussa? Entä miten tulisi suhtautua siihen, että nuorten elämä on nykyään sosiaalisessa mediassa?

Kouluilta-podcast vastaa koulun arkea käsitteleviin ajankohtaisiin kysymyksiin tutkimuksen näkökulmasta. Kouluilta kerättyihin kysymyksiin ovat vastaamassa SchoolWell-konsortiohankkeen vuorovaikutusvastaava, Oulun yliopiston työelämä-professori *Mika Niemelä* ja konsortion johtaja, Helsingin yliopiston yliopistopedagogiikan professori *Kirsi Pyhälä* yhdessä aiheeseen perehtyneiden tutkija- ja asiantuntijavieraiden kanssa. Joka toisessa jaksossa ääneen pääsevät vuorostaan vaihtuvat opettajavieraat, eli koulukirjeenvaihtajat, yhdessä Mikan ja SchoolWell-konsortion varajohtajan, Tampereen yliopiston Kasvatuksen ja kulttuurin tiedekunnan tutkimusjohtajan *Tiina Soini-Ikosen* kanssa.

Kouluilta-podcastin tuottaa Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin koulu (SchoolWell) -tutkimushanke, joka on osa strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamaa YOUNG-ohjelmaa. SchoolWell-hankkeen tavoitteena on luoda tutkimukseen perustuvia, kestäviä ja vaikuttavia sosiopedagogisia ratkaisuja oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin samanaikaiseen edistämiseen peruskoulussa. Lisäksi hanke rakentaa yhteiskehittämiseen pohjautuvaa ja tutkimusperustaista kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ekosysteemiä suomalaisen peruskouluun.

Tutustu lisää SchoolWell-hankkeeseen: <https://helsinki.fi/schoolwell>

Kuuntele Kouluilta-podcastin ensimmäisen kauden jaksot:

1. Liike lääkkeenä oppimiseen

Onko lasten ja nuorten kunto jopa niin huono, ettei koulupäivää jakseta olla fyysisesti paikalla? Miten voisimme vähentää istumista koulupäivien aikana? Entä miten voisimme tukea lasten liikunnallista elämäntapaa? Lasten ja nuorten liikkumattomuus on nykypäivänä yksi kouluikäisten suurimmista haasteista, ja se vaikuttaa lasten ja nuorten jaksamiseen koulupäivän aikana. Miten voisimme koulussa tukea lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa?

Aiheesta keskustelemassa Mikan ja Kirsin kanssa ovat liikuntapedagogiikan apulaisprofessori *Timo Jaakkola* ja kehittämisspäällikkö *Mikko Huhtiniemi* Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisestä tiedekunnasta.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/7KD5tXRgWET93k5PQG9pU5>

2. Koulukirjeenvaihtajat: Liike on pienestä kiinni koulussa

Mitä opettajat ajattelivat Liike lääkkeenä oppimiseen -jaksosta? Mikan kanssa etästudiossa ovat vuorostaan tutkimusjohtaja Tiina Soini-Ikonen ja koulukirjeenvaihtajat. Äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja *Sanni Puntila* Ylöjärveltä ja fysiikan ja matematiikan opettaja sekä yläkoulun vararehtori *Jere Lepola* Tampereelta kommentoivat jaksoa ja pohtivat, mitä asiantuntijoiden ehdottamista ratkaisuksista voisi kouluissa toteuttaa. Lisäksi Sanni ja Jere jakavat kokemuksiaan jo käytössä olevista keinoista lisätä liikkumista koulupäivän aikana.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/7vH4pYMMbqh0IrAEAEKs1j>

3. Digihypestä digikrapulaan?

“Opettajana ruutuaika mietityttää. Tuntuu, että sitä tulee paljon jo koulussa ja vielä enemmän kotona. Keskittymiskyky näyttää olevan kadoksissa ja tarkkaavaisuuden pulmaa on yhä useammalla. Miten tähän tulisi jatkossa paneutua?”

“Tylysyy on tutkitusti luovuuden lähde. Tuntuu, että nykyään lapset eivät koe

tylsiä hetkiä ollenkaan, koska aina on joko peli, video, some tai muu meneillään. Mitä se tekee meidän aivoillemme, että "tekemätöntä aikaa" ei ole juurikaan?"

Tässä jaksossa Mikan ja Kirsin kanssa studiossa ovat nuorisolääkäri, nuorisolääketieteen dosentti ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tutkimusjohtaja *Silja Kosola* ja Mannerheimin lastensuojeluliiton mediakasvatuksen asiantuntija *Rauna Rahja*. Jaksossa keskustellaan muun muassa puhelinten ja muiden digilaitteiden aktiivisesta ja passiivisesta käytöstä, digilaitteiden merkityksestä niin lasten ja nuorten aivoille kuin osallisuuteen sekä media-lukutaidosta.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/5xVHvWxaZaoSQUrlsjQYBw>

4. Koulukirjeenvaihtajat: Yhteiset sopimukset puhelimen käyttöön

Koulukirjeenvaihtajat keskustelevat Kouluillan Digihypestä digikrapulaan? -jakson sisällöistä ja koulujen tämänhetkisistä puhelin- ja digilaitteikäytännöistä yhdessä Mikan ja Tiinan kanssa sekä pohtivat muun muassa sitä, miten oppilaiden keskittymiskykyä voitaisiin parantaa. Koulukirjeenvaihtajina tällä kertaa *Juha Ståhlberg*, johtava rehtori Raumalta ja *Jenna Lonka*, luokanopettaja ja ilmaisutaidon aineenopettaja Raumalta sekä *Sanna Iso-Pahkala*, luokanlehtori Tampereelta.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/6exbW1KCn1UF3AAkNXVq7B>

5. Kohti lapsiturvallista medialeikkikenttää

"Nuorten sosiaalinen elämä on nykyään suureksi osaksi sosiaalisen median eri alustoilla. Miten tämä vaikuttaa nuorten hyvinvointiin?"

Tässä jaksossa Mikan ja Kirsin vieraana on Helsingin yliopiston kasvatuspsykologian yliopistonlehtori *Lauri Hietajärvi* ja keskustelun aiheena on lasten ja nuorten somen käyttö. Onko diginatiiveja olemassa? Entä minkälainen median käyttö on hyödyllistä? Ennen kaikkea, miten lasten ja nuorten median käyttö olisi turvallista?

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/4y2vHAXf3JovQjxV9uOMFt>

6. Koulukirjeenvaihtajat: Kohtaamisen tärkeys

"Jotenkin mulla on semmonen tunne, että se nuori myös kaipaa sitä - sitä pysäyttämistä, ja sitä kohtaamista ja sitä aitoa keskustelua."

Koulukirjeenvaihtajat keskustelevat Kouluillan Kohti lapsiturvallista medialeikkikenttää -jaksosta yhdessä Mikan ja Tiinan kanssa. Pohdinnassa ovat niin sosiaalisen median ja digilaitteiden haitat kuin hyödytkin kouluissa ja opetuksessa sekä vuorovaikutuksen laatu ja merkitys. Koulukirjeenvaihtajina jaksossa ovat *Juha Ståhlberg*, johtava rehtori Raumalta ja *Sanna Iso-Pahkala*, luokanlehtori Tampereelta.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/1v93GmFI5AiEUY90PLmzkC>

7. Diagnoosit ja lisääntynyt tuen tarve, osa 1

"Lasten diagnoosit ovat lisääntyneet ja niiden myötä on lisääntynyt myös tuen tarve kouluissa. Ylidiagnosoidaanko nykyään vai onko vain tietämyksemme lisääntynyt?"

Miten tuetaan oppilasta mielenterveyden häiriöiden kanssa? Entä miten opettaja saa tukea omaan työhönsä oppilaiden kanssa, joilla on diagnoosi? Mihin opettajien olisi hyvä kiinnittää huomiota ja mistä pitäisi huolestua? Lasten ja nuorten diagnooseista ja lisääntyneestä tuen tarvetta käsittelevä jakso on jaettu kahteen osaan. Tässä ensimmäisessä osassa studiossa Mikan ja Kirsin kanssa ovat kehitysjohtaja, tutkimusprofessori *Tiina Ristikari* Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiöstä (Itla) ja nuorisopsykiatrian professori, ylilääkäri *Tommi Tolmunen* Itä-Suomen yliopistosta.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/2Ko4AW2Iu0a48HsREDI8uB>

8. Diagnoosit ja lisääntynyt tuen tarve, osa 2

Minkälaista oireilua koulussa näkyy ja mitä se tarkoittaa koulun toimintojen kannalta? Minkälaisia keinoja opetuksen järjestämiseen on kaikkien huomioimiseksi? Diagnoosit ja lisääntynyt tuen tarve -jakson toisessa osassa jatkamme keskustelua lasten ja nuorten oireilusta kouluissa koulun näkökulmasta. Mikan ja Kirsin kanssa keskustelemassa muun muassa oppilaiden moninai-

suuden tunnistamisesta ja huomioimisesta, vuorovaikutuksen merkityksestä sekä pedagogisesta rakkaudesta on Itä-Suomen yliopiston koulunkehittämisen dosentti ja Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulun johtava rehtori *Jyrki Huusko*.

Linkki: <https://open.spotify.com/episode/1s6wbMLci3oZNGkb19isnU>

Kouluilta-podcastin toinen kausi on tulossa syksyllä 2024. Onko mielessäsi jokin kouluun sitoutuva, lasten ja nuorten oppimiseen tai fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvä pulma, johon haluaisit asiantuntijoiden vastaavan?

Ehdota aihetta: <https://padlet.com/hwirkkal/ehdota-kouluilta-podcastiin-aiheita-k-sitelt-v-ksi-sg3am0kihyf3ccz1>

